

Studii: Facultatea de Litere și Istorie, Universitatea din Craiova (1995); Facultatea de Drept „Nicolae Titulescu”, Universitatea din Craiova (2002); atestat de traducător notarial (1999); diplomă a Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, Geneva (2002); masterat în drept, Facultatea de Drept a Universității din Nantes, Franța (2003); doctorat în domeniul filologie, cu distincția *cum laude*, Universitatea din Craiova (2004), cu titlul *Terminologie juridică actuală franceză și română*; doctorand în domeniul drept, specializarea drept constituțional (din 2007).

Specializări și documentări: Universitatea din Saint-Etienne, Franța (1995-1996); Facultatea de Litere și Științe Umane, Luxembourg (octombrie 1995 – ianuarie 1996); Facultatea de Drept, Luxembourg (ianuarie 1996 – iulie 1996); Institutul Universitar European, Academia Europeană de Drept din Florența, Italia (2001); participant în calitate de cercetător la trei granturi de cercetare naționale sub egida Academiei Române și la un grant de cercetare internațional sub egida *Maison des Sciences de l'Homme* din Franța.

Activitate: preparator universitar, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere și Istorie (1996-1997); preparator universitar, Universitatea Europeană Drăgan, Lugoj (1997-2000); asistent universitar, Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept „Nicolae Titulescu” (2000-2003); lector universitar, Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept „Nicolae Titulescu” (2003-2007); conferențiar universitar doctor, Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept „Nicolae Titulescu” (din 2007); șef al Departamentului de Limbi Străine Aplicate, Universitatea din Craiova (din 2009); titular curs de *Metodologie juridică* (din 2008); titular curs de *Lexicologie juridică*, seminarizare curs de *Terminologie juridică*, Facultatea de Litere; cursuri de masterat, Universitatea din Craiova (2004-2005); titular curs de *Franceză juridică*, Facultatea de Drept „Nicolae Titulescu”, Universitatea din Craiova (2003-2007).

Publicații: autoare a două cursuri universitare de franceză pentru studenții facultăților de drept – Cours de français. Morphologie. Textes juridiques. Dictionnaire juridique (1999), Cours de français pour les étudiants en droit (2000) și, în colaborare, a unui curs de legislație economică – Législation économique (2001); traducătoare a mai multor cărți din limba franceză: Michel Foucault, Nașterea clinicii (1998); Evangelos Moutsopoulos, Kairos. Miza și pariul (2002); Nicolae Titulescu, Eseu despre o teorie generală a drepturilor eventuale (2002); Sade, Justine (2005); Ph. Malaurie, L. Aynès, Ph.-Y. Gautier, Drept civil. Contractele speciale (2009); Ph. Malaurie, L. Aynès, Ph.-Y. Gautier, Drept civil. Obligațiile (2009); Dreptul la identitate. Le droit à l'identité – coord. (2010); autoare a 17 articole publicate în reviste de specialitate din țară și traducătoare a 14 articole publicate în reviste din țară și străinătate, din unii dintre cei mai buni filosofi și specialiști ai dreptului; autoare a lucrării „Le français juridique/ Franceză juridică” (2007).

Diana Dănișor

Dicționar juridic român-francez / francez-român

Ediția 2

Editura C.H. Beck
București 2010

A

abandon *sn* abandon *sm*; ~ *de copii* abandon d'enfant; ~ *de domiciliu* abandon de domicile; ~ *de familie* abandon de famille; ~ *abandon de locuință* abandon du logement; *politică de* ~ politique d'abandon

abandona *vt* abandonner *vt*; *a ~ o sarcină* abandonner une charge; *a ~ puterea* abandonner le pouvoir; ~ *vânzarea, a renunța să mai cumpere* abandonner la vente; *a-și ~ bunurile* abandonner ses biens; *a-și ~ copiii* abandonner ses enfants; *a-și ~ domiciliul conjugal* abandonner le domicile conjugal; *a-și ~ familia* abandonner sa famille; *a-și ~ postul* abandonner son poste

abandonare *sf* abandon *sm*; ~ *a domiciliului conjugal* abandon du domicile conjugal; ~ *a ostilităților* abandon des hostilités; ~ *a unei acuzații* abandon d'une accusation

abandonat, ~ă *a* abandonné, ~ée *a*; *bunuri ~e* biens abandonnés; *copil ~* enfant abandonné; *sedusă și ~* séduite et abandonnée

abatere *sf* infraction *sf*; transgression *sf*; violation *sf*; ~ *de la o normă* infraction à une norme; ~ *de la o lege* infraction à une loi; ~ *de la o reglementare/de la un regulament* infraction à un règlement; ~ *de la regulă* exception à la règle

abdica *vi* abdiquer *vi*; *a ~ coroana* abdiquer la couronne; *a ~ în favoarea* abdiquer en faveur de

abdicare *sf* abdication *sf*; renoncement *sm*

abil, ~ă *a* habile *a*; ~ *să contracteze* habile à contracter; ~ *să vină la succesiune* habile à succéder

abilita *vt* habiliter *vt*; autoriser *vt*; *a ~ pe cineva să săvârșească un act juridic* habiliter, autoriser quelqu'un à accomplir un acte juridique; *a ~ un incapabil să încheie un act juridic* habiliter, autoriser un incapable à passer un acte juridique

abilitare *sf* habilitation *sf*; ~ *a unui incapabil* habilitation d'un incapable

abilitat, ~ă *a* habilité, ~ée *a*; *instituții ~e* institutions habilitées; *organe ~e* organes habilités

abitație *sf*, **abitațiune** *sf* habitation *sf*; *drept de* ~ droit d'habitation

abjudeca *vt* annuler, suspendre (un titre, un droit) par décision judiciaire

abjudecare *sf* annulation, suspension (d'un titre, d'un droit) par décision judiciaire

abjura *vt* abjurer *vt*, renier *vt*

abjurare *sf* abjuration *sf*; reniement *sm*, apostasie *sf*

abjurat *a* qui a été renié publiquement

abnega *vi* (rar) nier *vt*, contester *vt*, désavouer *vt*

abnegare *sf* (rar) négation *sf*; contestation *sf*; désaveu *sm*

aboli *vt* abolir *vt*, annuler *vt*, supprimer *vt*; *a* ~ *pedeapsa cu moartea* abolir la peine de mort

abolire, **abolitje** *sf* abolition *sf*; suppression *sf*; ~ *a pedepsei cu moartea* abolition de la peine de mort; ~ *a privilegiilor* abolition des privilèges; ~ *a sclaviei* abolition, suppression de l'esclavage

abolit, ~**ă** *a* aboli, ~*ie a*; *cens* ~ cens aboli; *impozit* ~ impôt aboli; *pedeapsă* ~*ă* peine abolie; *privilegiu* ~*e* privilèges abolis; *uzanțe* ~*e* usages abolis

abolitionism *sn* abolitionnisme *sm*

abolitionist, ~**ă** *smf*, *a* abolitionniste *smf*, *a*; *principii* ~*e* principes abolitionnistes

abonament *sn* abonnement *sm*; ~ *la electricitate, la gaz, la Internet, la telefon* abonnement à l'électricité, au gaz, à l'Internet au téléphone; ~ *abonament pe încercate* abonnement à l'essai; ~ *pentru mijloacele de transport* carte d'abonnement; *a rezilia un* ~ résilier un abonnement; *a-și face* ~ prendre, souscrire un abonnement

abroga *vt a* ~ *o lege* abroger, abolir, annuler, infirmer, invalider une loi; *a* ~ *un act legislativ*

abroger un acte législatif; *a* ~ *un regulament* abroger, abolir, annuler, infirmer, invalider un règlement

abrogare *sf*, **abrogatie** *sf* abrogation *sf*; ~ *tacită* abrogation tacite; ~ *expresă* abrogation expresse; ~ *a unei legi* abrogation d'une loi; ~ *a unui act normativ* abrogation d'un acte normatif; ~ *a unui act reglementar* abrogation d'un acte réglementaire; ~ *a unui regulament* abrogation d'un règlement

abrogat, ~**ă** *a* abrogé, ~*ée*; *delict* ~ délit abrogé; *lege* ~*ă* loi abrogée; *rentă* ~*ă* *prin prescriere* rente abrogée par prescription

abrogativ, ~**ă** *a* abrogatif, ~*ive a*; *lege* ~*ă* loi abrogative

abrogatoriu, ~**ie a** abrogatoire *a*; *măsură* ~*ie* mesure abrogatoire

absent, ~**ă** *a*, *smf* absent, ~*ente a*, *smf*

absenteism *sn* absentéisme *sm*; absence prolongée du détenteur d'une propriété foncière qu'il exploite par un intermédiaire; ~ *parlamentar* absentéisme parlementaire

absenteist, ~**ă** *smf*, *a* absentéiste *a*, *smf*; personne vivant à l'étranger qui s'administrait les biens par un intermédiaire

absență *sf* absence *sf*; situation d'une personne qui a cessé de paraître là où elle devait se trouver; ~ *a chiriei* absence de loyer; ~ *a conformității* absence de

conformité; ~ *a destinației impuse de către locator sau a restricției în privința exploatării* absence de destination imposée par le bailleur ou de restriction à l'exploitation; ~ *a exclusivității asupra fructelor* absence d'exclusivité sur les fruits; ~ *a facultății de reziliere după bunul plac al locatorului* absence de faculté de résiliation au gré du bailleur; ~ *a greșelii* absence de faute; ~ *a hazardului* absence d'aléa; ~ *a legilor* absence des lois; ~ *a puterilor* absence de pouvoirs; ~ *a resciziunii pentru leziune* absence de rescision pour lésion; ~ *totală a consimțământului* absence totale de consentement; *prezumție de* ~ présomption d'absence

absolut, ~**ă** *a* absolu, ~*ue a*; *majoritate* ~*ă* majorité absolue; *monarhie* ~*ă* monarchie absolue; *putere* ~*ă* pouvoir absolu

absolutism *sn* absolutisme *sm*; autocratie *sf*, césarisme *sm*, despotisme *sm*, dictature *sf*, tyrannie *sf*

absolutist, ~**ă** *a* absolutiste *a*, *smf*; absolu, ~*ue a* *guvern* ~ gouvernement absolu; *rege* ~ roi absolu; *teorie* ~ théorie absolutiste

absolvi *vt* absoudre *vt*; *a* ~ *un vinovat de o condamnare* absoudre un coupable d'une condamnation

absolvire *sf* absolution *sf*; ~*a nu este o achitare* l'absolution n'est pas un acquittement; ~ *a unui inculpat* absolution d'un inculpé; *a*

pronunța ~*a acuzatului* prononcer l'absolution de l'accusé

absolvit, ~**ă** *a* absout, ~*oute a*; ~ *de acuzație* absout de l'accusation

abstenționism *sn* abstentionnisme *sm*

abstenționist, ~**ă** *smf*, *a* abstentionniste *smf*, *a* *alegător* ~ électeur abstentionniste

abstențiune *sf* abstention *sf*; comportement d'un juge qui ne participe pas au procès parce qu'il existe de motifs de se faire récuser; ~ *a judecătorului* abstention du juge

abține *vr* s'abstenir *vr*; *a se* ~ *la alegeri* s'abstenir aux élections; *a se* ~ *să judece* s'abstenir de juger

abținere *sf* abstention *sf*; ~ *a statului de la tot ce nu reprezintă un interes social imediat* abstention de l'État en tout ce qui n'est pas intérêt social immédiat; *moțiunea a fost adoptată chiar și cu două* ~*i* la motion a été adoptée même avec deux abstentions

abuz *sn* abus *sm*; ~ *de autoritate* abus d'autorité; ~ *de drept* abus de droit; ~ *de drept în fixarea prețurilor* abus du droit dans la fixation du prix; ~ *de drept procesual* abus de droit de procédure; ~ *de încredere* abus de confiance; ~ *de poziție dominantă* abus de position dominante; ~ *de putere* abus de pouvoir; ~ *de folosință* abus de jouissance; ~ *de folosință al uzufructuarului* abus de jouissance de l'usufruitier; ~ *de*

folosință personal sau realizat de o persoană de-a casei abus de jouissance personnel ou d'une personne de sa maison; ~ *de funcție* abus de fonction; ~ *de prețuri mici* abus des prix bas; ~ *de hârtogărie* abus de la paperasse; ~ *de semnătură în alb* abus de blanc-seing; ~ *în fixarea prețurilor* abus dans la fixation du prix; ~ *în fixarea dobânzii* abus dans la fixation du taux; ~ *în privința dreptului de nereînnoire sau de reziliere* abus du droit de non-renouvellement ou de résiliation; ~ *uri sexuale* abus sexuels

abuza *vi* abuser *vt ind*; *a* ~ *de autoritatea sa* abuser de son autorité; *a* ~ *de dependența economică a furnizorului său* abuser de la dépendance économique de son fournisseur; *a* ~ *de o persoană* abuser d'une personne; *a* ~ *de puterea sa* abuser de son pouvoir; *dreptul de a uza și de a ~ de ceva* le droit d'user et d'abuser de quelque chose

abuziv, ~ă *a* abusif, ~ive *a*; *mamă* ~ă mère abusive; *tată* ~ père abusif

acapara *vt* acaparer *vt*; *a* ~ *funcțiile* acaparer les charges; *a* ~ *onorurile* acaparer les honneurs; *a* ~ *o piață* acaparer un marché; *a* ~ *puterea* acaparer le pouvoir

acaparator, ~oare *smf* accapareur, ~euse *smf*

accede *vi* accéder *vi*; *a* ~ *la proprietate* accéder à la propriété; *a* ~ *la tron* accéder au trône

accedere *sf* accession *sf*; ~ *la independență* accession à l'indépendance; ~ *la tron* accession au trône

accept *sn* acception *sf*; consentement écrit sur une lettre de change, promettant de la payer à échéance; *ei și-au dat ~ul* ils ont donné leur acception; *cambie pentru care s-a dat ~ul în scris* traite revetue de l'acceptation

accepta *vt* accepter *vt*; *a* ~ *contracte* accepter des contrats; *a* ~ *dinainte un proces de arbitraj* accepter par avance un processus d'arbitrage; *a* ~ *încheierea vânzării* accepter de conclure la vente; *a* ~ *în plată* accepter en paiement; *a* ~ *marfa* accepter la marchandise; *a* ~ *marfa pur și simplu* accepter la marchandise purement et simplement; *a* ~ *o clauză compromisorie* accepter une clause compromissoire; *a* ~ *o poliță* accepter une lettre de change; *a* ~ *o succesiune* accepter une succession; *a* ~ *prin exprimarea unor rezerve/sub rezerve/cu rezerve* accepter en faisant des réserves; *a* ~ *să păzească, să supravegheze sau să întrețină* accepter de garder, de surveiller ou d'entretenir

acceptare *sf*; acception *sf*; acquiescement *sm*; ~ *a împrumutului dată în scris* acception de l'emprunteur donnée par écrit; ~ *a ofertei de credit* acception de l'offre de crédit; ~ *a ofertei de servicii* acception de l'offre de service; ~ *a sentinței* acquiesce-

ment au jugement; ~ *a unei medieri* acception d'une médiation; ~ *a unei plăți tardive* acception d'un paiement tardif; ~ *conștientă/realizată în cunoștință de cauză* acception réfléchie; ~ *de către debitor a unei cesiuni de creanță* acception d'une cession de créance par le débiteur; ~ *de către transportator* acception par le transporteur; ~ *tacită* acception tacite

acceptabil, ~ă *a* acceptable *a*, convenable *a*; *alibi* ~ alibi acceptable; *ofertă* ~ă offre acceptable; *preț* ~ prix convenable; *pedeapsă* ~ peine convenable; *salariu* ~ salaire convenable

acceptant, ~ă *smf* acceptant, ~ante *smf*, *a*; commerçant qui accepte une traite; celui qui accepte, donne son consentement à une convention; ~ *pentru onoare* tiers qui intervient pour garantir une traite en l'acceptant à la place du tiré qui l'a refusée

acceptare *sf* acception *sf*; ~ *a succesiunii* acception de la succession; ~ *a succesiunii sub beneficiu de inventar* acception de la succession sous bénéfice d'inventaire; ~ *a unei cambii* acception d'une traite; ~ *a unei donații* acception d'une donation, d'un don; ~ *pur și simplă a succesiunii* acception pure et simple de la succession; ~ *voluntară a succesiunii* acception volontaire de la succession

acceptat, ~ă *a* accepté, ~ée *a*; *cambie* ~ traite acceptée; *donatie* ~ donation acceptée; *succesiune* ~ă succession acceptée

aces *sn* accès *sm*; ~ *la proprietate* accession à la propriété; ~ *liber* libre accès

acesiune *sf* accession *sf*; ~ *a animalelor* accession des animaux; ~ *imobiliară artificială* accession immobilière artificielle; ~ *imobiliară naturală* accession immobilière naturelle; ~ *la proprietatea unui imobil cu destinație de locuință sau cu destinație profesională și de locuință fără aport personal* accession sans apport personnel à la propriété d'un immeuble à usage d'habitation ou professionnel et d'habitation; ~ *mobiliară* accession mobilière; *drept de ~* droit d'accession; *proprietatea se dobândește și prin ~ sau încorporare* la propriété s'acquiert aussi par accession ou incorporation

acesoriu, ~ie *sn*, *a* accessoire *sm*, *a*; ~ *ii ale lucrului* accessoires de la chose; ~ *l* urmează principalul l'accessoire suit le principal; *acțiune* ~ie action accessoire

accident *sn* accident *sm*; ~ *de avion* accident d'avion; ~ *de circulație* accident de la circulation; ~ *de mașină* accident de voiture; ~ *de muncă* accident du travail; ~ *de tren* accident de chemin de fer

accidental, ~ă *a*, *av* accidentel, ~elle *a*; accidentellement *av*; *a lovi*

~ un vas heurter accidentallement un vaisseau; *a murit* ~ il est mort accidentellement; *moarte* ~ă mort accidentelle

accidentat, ~ă *a* accidenté, ~ée *a*; *mașină* ~ă voiture accidentée; *persoană* ~ă *pe drumul public* personne accidentée sur la voie publique

accizar *sm* fonctionnaire qui encaisse les accises

acciză *sf* accise *sf*

achiesă *vi* acquiescer *vt ind*; accepter les conditions dans une action juridique; renoncer à attaquer une décision de justice; *a ~ la o cerere* acquiescer à une demande; *a ~ la o sentință* acquiescer à un jugement

achiesare *sf* acquiescement *sm*; reconnaissance, par un accusé, des prétentions de l'action en justice; renoncement d'attaquer une décision de justice; ~ *condiționată* acquiescement conditionnel; ~ *expresă* acquiescement exprès; ~ *implicită* acquiescement implicite; ~ *la hotărârea judecătorească* acquiescement à la décision judiciaire; ~ *pură și simplă* acquiescement pur et simple; ~ *tacită* acquiescement tacite

achit *sn* acquit *sm*; *a fi (a se afla) în* ~ être déchargé

achita *vtr (s)* acquitter *vtr*; *a ~ impozite* acquitter des impôts; *a ~ pe cineva* acquitter quelqu'un, le déclarer innocent, renvoyer

d'accusation; *a ~ un preț minim* acquitter un prix minimal; *a ~ taxe* acquitter des droits; *a se ~ de o datorie* s'acquitter d'une dette

achitare *sf* acquittement *sm*; ~ *de datorie* acquittement de dette; ~ *de obligații* acquittement d'obligations; ~ *în tranzacții comerciale* pour acquit; *ordonanță de ~* ordonnance d'acquittement; *verdict de ~* verdict d'acquittement

achitat, ~ă *a* acquitté, ~ée *a*; *acuzat* ~ accusé acquitté; *impozite* ~e impôts acquittés; *taxe* ~e droits acquittés

achizitiv, ~ă *a* acquisitif, ~ive *a*; *infractor* ~ infracteur acquisitif; *prescripție* ~ă prescription acquisitive

achizitor, ~oare *smf, a* acquéreur *sm*; preneur, ~euse *smf*; acheteur, ~euse *smf*

achiziție *sf* acquisition *sf*; ~ *cu titlu gratuit* acquisition à titre gratuit; ~ *cu titlu oneros* acquisition à titre onéreux; ~ *imobiliară sau de părți în societățile de atribuire imobiliară* acquisition immobilière ou de parts de sociétés d'attribution immobilières; ~ *temporară* acquisition temporaire; *moduri de ~ a proprietății* modes d'acquisition de la propriété

achiziționare *sf* acquisition *sf*; *a face o ~* faire une acquisition

acolit *sm* acolyte *sm*

acont *sn* acompte *sm*; provision *sm*; ~ *provizional* acompte

provisionnel; ~ul *se deduce din preț, din suma datorată* l'acompte se déduit sur le prix, sur le montant d'une somme due; ~ *vărsat* provision versée; *a deduce un ~* déduire un acompte; *a plăti un ~* payer un acompte; *a vărsa un ~* verser un acompte; *neexecutarea contractului pentru care s-a plătit ~* dă naștere la daune-interese l'inexécution du contrat pour lequel on a payé l'acompte donne naissance à des dommages-intérêts

aconta *vt* donner, verser, payer un acompte

acontare *sf* payement d'un acompte

acoperi *vt* couvrir *vt*; *a ~ cheltuielile* couvrir les dettes; *a ~ consecințele unui accident* couvrir les conséquences d'un accident; *a ~ o subscriere* couvrir une souscription; *a ~ prețul de pornire* couvrir la mise à prix; *a ~ un împrumut* couvrir un emprunt

acoperire *sf* *a avea ~* être à couvert; ~ *de risc* couverture du risque; *a-i servi drept* ~ lui servir de couverture; *sub ~* sous le couvert

acord *sn* accord *sm*; ~ *asupra compunerii masei indivize* accord sur la composition de la masse indivise; ~ *asupra modului de repartizare a masei indivize* accord sur la manière de répartir la masse indivise; ~ *asupra prețului* accord sur le prix; ~ *ce poartă asupra utilizării unui nume* accord portant

sur l'utilisation d'un nom; ~ *comercial* accord commercial; ~ *de cooperare între două state* accord de coopération entre deux États; ~ *de liber schimb* accord de libre-échange; ~ *de plată* accord de paiement; ~ *de principiu* accord de principe; ~ *de răscumpărare deschis* accord de rachat ouvert; ~ *de voință* accord de volonté; ~ *tranzacțional* accord transactionnel; ~ *ulterior* accord ultérieur; ~ *uri colective* accords collectifs; *a încheia un ~* conclure un accord; ~ *uri de swaps: valută contra valută* accords de swaps: devises contre devises; ~ *uri verticale* accords verticaux; ~ *verbal și conformat prin scrisoare simplă* accord verbal et confirmé par simple lettre; *a negocia un ~* négocier un accord; *a semna un ~* signer un accord; *de comun ~* de concert, unanimement; *muncă în ~* travaille à la tâche

acorda *vt* *a ~ o favoare, un credit, un termen, un drept, un privilegiu* accorder, octroyer une faveur, un crédit, terme/un délai, un droit, un privilège; *a ~ cuvântul* accorder la parole; *a ~ încrederea* accorder la confiance; *a ~ o demnitate cuiva* attribuer une dignité à quelqu'un; *a ~ un cadou* offrir un cadeau; *a ~ un termen de grație* accorder de délai de grâce; *a ~ un simplu drept de folosință „pe o durată repartizată” unor turiști* accorder un simple droit de jouissance à temps partagé à des vacanciers